19/08/2023

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου για τον Προφήτη Σαμουήλ

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Στον στον θαυμαστό βίο και την προσωπικότητα του Προφήτη Σαμουήλ, τον οποίο εορτάζει αύριο 20 Αυγούστου η Εκκλησία μας, αναφέρεται ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος στο κήρυγμα του.

"*Η γέννηση του ήταν θαυμαστή*" αναφέρει μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος και επεσήμανε πως κατά τον βίο του, υπήρξε πνευματικός ηγέτης για τον Εβραϊκό λαό με τριπλό έργο: πρώτον, να διδάσκει και νουθετεί τον λαό, δεύτερον, να τον θεραπεύει και τρίτον, να τον δικάζει.

Το γραπτό κήρυγμα του Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Ὁ Προφήτης Σαμουήλ, τόν ὁποῖο ἑορτάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας, ἔζησε στήν Παλαιά Διαθήκη, καί μάλιστα τόν 12ο αἰώνα π.Χ. καί βρέθηκε σέ μιά περίοδο ἐνδιάμεση μεταξύ Κριτῶν, δηλαδή πολιτικῶν ἀρχόντων, καί τῶν Βασιλέων. Αὐτός ἦταν ὁ τελευταῖος τῆς περιόδου τῶν Κριτῶν, ὡς Προφήτης θαυμαστός, καί ἐκεῖνος πού ἔχρισε τόν πρῶτο Βασιλέα, τόν Σαούλ, καί ὅταν ἐκεῖνος ὑπέπεσε σέ σοβαρά σφάλματα, ἔχρισε ὡς Βασιλέα τῶν Δαβίδ, τόν Προφητάνακτα.

Ἡ παρουσία τοῦ Προφήτου Σαμουήλ καί ἡ δράση του μεταξύ τῶν Ἰουδαίων ἦταν ὄντως θαυμαστή. Θά περιοριστῶ σέ δύο βασικά σημεῖα τῆς ζωῆς του.

Τό πρῶτο σημεῖον εἶναι ὅτι ἡ γέννησή του ἦταν θαυμαστή. Οἱ γονεῖς του, ὁ Ἐλκανά καί ἡ Ἄννα δέν εἶχαν παιδιά, διότι ἡ Ἄννα ἦταν στείρα καί ἡ ἴδια πῆγε στόν Ναό καί προσευχήθηκε καρδιακά, ἔκανε νοερά προσευχή καί ζητοῦσε ἀπό τόν Θεό τήν παρέμβασή Του γιά νά γεννήση. Ἔτσι, ὁ Θεός τήν εὐλόγησε καί γέννησε τόν Σαμουήλ.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νά διαβάση κανείς ὅλα αὐτά τά περιστατικά ἀπό τό βιβλίο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πού ὀνομάζεται Α΄ Βασιλειῶν, γιά νά δῆ τόν τρόπο τῆς γεννήσεως τοῦ Σαμουήλ καί τόν τρόπο τῆς ἀνατροφῆς καί τῆς παιδείας του.

Οἱ γονεῖς του προσευχήθηκαν γιά νά τόν γεννήσουν, τόν μεγάλωσαν μέ παιδεία καί νουθεσία Κυρίου, τόν ἀφιέρωσαν στόν Ναό, ἔζησε μέσα στήν λατρεία τοῦ Ναοῦ ἀπό μικρό παιδί καί σέ νεανική ἡλικία ἀξιώθηκε νά λάβη ἀποκάλυψη ἀπό τόν Θεό, δηλαδή νά τοῦ δώση μιά ἐντολή νά διαβιβάση τό θέλημά Του στόν Ἱερέα τοῦ Ναοῦ.

Αὐτό δείχνει ὅτι ἡ γέννηση ἑνός παιδιοῦ εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, τό χαρίζει ὁ Θεός στούς γονεῖς του καί ἐκεῖνοι ἔτσι πρέπει νά ἀντιλαμβάνονται τήν ὕπαρξή του, καί νά τό μορφώνουν κατά Θεόν, «ἐν παιδείᾳ καί νουθεσίᾳ Κυρίου».

Ἡ σύλληψη καί γέννηση ἑνός ἀνθρώπου εἶναι καρπός τῆς συνέργειας Θεοῦ καί ἀνθρώπου, ἀφοῦ ὁ Θεός διά τῆς ζωοποιοῦ ἐνεργείας Του δίνει ζωή σέ ὅλη τήν κτίση, καί ὁ ἄνθρωπος μετέχει καί τῆς σοφοποιοῦ ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ τοῦ δίνεται ἡ δυνατότητα νά σκέφτεται, νά παράγη γνώση, νά ἐπεξεργάζεται τά στοιχεῖα τῆς φύσεως. Ἐπίσης, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά μετάσχη καί στήν θεοποιό ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, δηλαδή νά γίνη κατά Χάριν αὐτό πού ὁ Θεός εἶναι κατά φύσιν, νά γίνη δηλαδή κατά Χάριν Θεός.

Αὐτό σημαίνει ὅτι ἕνα παιδί δέν εἶναι ἕνα «παιχνίδι» τῶν γονέων γιά νά τούς διασκεδάζη, νά τούς χαροποιῆ, νά τούς δίνη κάποιο νόημα στήν ζωή τους, ἀλλά εἶναι ἕνα δῶρο τοῦ Θεοῦ, πού πρέπει νά ἀναπτυχθῆ κατά Θεόν, νά γνωρίση τόν Θεό. Ἡ μονομερής ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ δημιουργεῖ τραγικούς ἀνθρώπους, πού εἶναι πάντοτε ἀνικανοποίητοι.

Τό δεύτερο γεγονός ἀπό τήν ζωή τοῦ Προφήτου Σαμουήλ εἶναι ὅτι ἦταν ἕνας πνευματικός ἡγέτης στόν ἑβραϊκό λαό. Ὁ Θεός τόν ἀνέδειξε στήν θέση τῶν Κριτῶν, ἀλλά καί τῶν Προφητῶν. Τότε τούς ἄρχοντες δέν τούς ψήφιζε ὁ λαός, ἀλλά τούς ἀνεδείκνυε ὁ Θεός μέ θαυματουργικό τρόπο.

Ἔτσι, ὁ Προφήτης Σαμουήλ εἶχε τριπλό ἔργο νά ἐπιτελέση, ἤτοι: πρῶτον, νά διδάσκη καί νουθετῆ τόν λαό, δεύτερον, νά τόν θεραπεύη καί τρίτον, νά τόν δικάζη, δηλαδή νά λύνη διάφορες δυσαρμονίες πού παρατηροῦνταν στήν κοινωνία. Καί αὐτό τό ἔργο ὁ Προφήτης Σαμουήλ τό ἔκανε μέ προσευχή, μέ φώτιση ἀπό τόν Θεό, μέ δικαιοσύνη.

Ὁ λαός τόν ἀνεγνώρισε καί τοῦ ἔδωσε ἕναν ἐπιθετικό προσδιορισμό, δηλαδή τόν τιτλοφοροῦσε: «Ὁ βλέπων». Εἶναι χαρακτηριστική ἡ ἐρώτηση: «Εἰ ἐστιν ἐνταῦθα ὁ βλέπων;» (Α΄ Βασ. θ΄, 11). Ὀνομαζόταν «βλέπων» γιατί ὡς Προφήτης, μέσα ἀπό τόν ὁποῖον ἐνεργοῦσε ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔβλεπε τά πάντα, ἔβλεπε τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καί τίς ἀνάγκες τῆς κοινωνίας, καί ἐνεργοῦσε κατάλληλα.

Καί ὅταν ὁ Προφήτης Σαμουήλ κατάλαβε ὅτι ὁ λαός ἤθελε Βασιλέα, ὅπως εἶχαν ὅλα τά ἄλλα εἰδωλολατρικά ἔθνη, προσευχήθηκε στόν Θεό καί ἀφοῦ ἔλαβε ἐντολή ἀπό Αὐτόν, ἀρχικά ἔχρισε τόν Σαούλ ὡς Βασιλέα καί μετά τόν Δαβίδ. Αὐτό συνιστοῦσε βαθύτατη πτώση, γιατί ὁ λαός ἀντί τῆς παρουσίας τῶν Κριτῶν καί τῶν Προφητῶν πού τούς ἀναδείκνυε ὁ Θεός, προτιμοῦσε τούς Βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι Βασιλεῖς, ἐκτός ἀπό τόν Προφητάνακτα Δαβίδ, σιγά-σιγά ἀπομακρύνθηκαν ἀπό τόν Θεό καί εἰσήγαγαν ξένους Θεούς, εἰδωλολατρικούς. Ὁπότε, στήν συνέχεια, ὅπως φαίνεται στήν περίπτωση τοῦ Προφήτη Ἠλία, οἱ Προφῆτες ἔκαναν ἀγῶνες ἐναντίον τῶν Βασιλέων πού διέστρεψαν τόν λαό τοῦ Θεοῦ σέ ἄλλες λατρεῖες.

Πάντως, ὁ Προφήτης Σαμουήλ ἦταν ἕνας εὐλογημένος ἄνθρωπος, πού συνελήφθη στήν μήτρα τῆς μητέρας του, ὕστερα ἀπό προσευχή καί μέ τήν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, μεγάλωσε μέ προσευχή καί ἀγάπη στόν Θεό, ἀξιώθηκε θείας Ἀποκαλύψεως κατά τήν νεανική του ἡλικία, ἀναδείχθηκε μέγας Προφήτης στόν Ἰσραηλιτικό λαό, ἀνέδειξε Βασιλεῖς καί ἀπέθανε εἰρηνικά, ἐνῶ ὅλος ὁ λαός θρηνοῦσε γιά τήν ἀπώλειά του.

Πολλές ἦταν οἱ ἀρετές του, ὅπως ἡ καθαρότητα τοῦ βίου του, ἡ ὑπακοή στόν Θεό, ἀφοῦ ποτέ δέν ἔκανε κάτι γιά νά λυπήση τόν Θεό, ἡ ἀνεξικακία του, διότι συνεχῶς συγχωροῦσε τούς ἄλλους γιά τά λάθη τους, ἡ ἀπάθειά του, διότι πάντοτε ἐνεργοῦσε ἀπαθῶς, ἡ ἀγάπη του στόν λαό καί τόν Θεό. Ἦταν ἕνας ὄντως εὐλογημένος ἄνθρωπος.

Ὅλοι μας πρέπει νά λάβουμε ἀπό αὐτόν παραδείγματα γιά τό πῶς νά εἴμαστε Χριστιανοί, γονεῖς, διδάσκαλοι, Ἱερεῖς, Ἐπίσκοποι, πολιτικοί ἄρχοντες, ἐπιστήμονες. Καί, βέβαια, πάντοτε χρειαζόμαστε συγχρόνους Προφῆτες, ὅπως ἦταν ὁ Σαμουήλ, γιά νά ἰσορροποῦμε ἀπό ὅλες τίς ἀνισορροπίες πού, δυστυχῶς, ὑπάρχουν στήν κοινωνία μας.

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱερόθεος